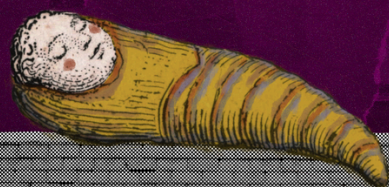

PROTU -LEHTI

1-2026

MUUTOS

PÄÄKIRJOITUS

Teksti: Malin Lehtonen

Kun liityin Protu-lehteen keväällä 2023, olin innoissani. Olimme ystäväni Kertun kanssa pohtineet Protu-lehteen liittymistä jo hetken aikaa, mutta tein sen lopulta yksin. Huomasin, että kaikki jäsenet (mukaan lukien minä) olivat muutoin kiireisiä eli lehdessä ei tapahtunut oikeastaan yhtään mitään. Olin hieman pettynyt, mutta en halunnut kuusitoistavuotiaana elämäni Protu-lehden johtopestiä, joten en tehnyt mitään. Uhosimme Kertun kanssa, että vielä joku päivä päätoimitamme lehteä ja lehti lähtee uuteen nousuun.

Syksyllä 2025 ilmoitettiin uudesta hausta Protu-lehti-jaostoon, koska haluttiin aloittaa uudestaan puhtaalta pöydältä. Lähetin haun läpällä Kertulle. Soiteltuamme tunnin ja seitsemän minuuttia, olimme täyttäneet hakemukset päätoimittajaksi ja toimitussihteeriksi.

Paria viikkoa myöhemmin istuimme Zoomissa toimiston Simon kanssa ja esittelimme suunnitelmiamme lehden työskentelyn etenemiseen. Simo uskoi visioomme niin paljon,

että lähetti meidän tietämättämme tekemämme suunnitelma-diaesityksen (joka sisälsi mm. tarkasti Simolle kuratoituja meemejä) Protun hallituksen kokouksen taustamateriaaliksi.

Kuukautta myöhemmin tapasimme lehden porukan ekaa kertaa. Juttu lähti heti lentoon ja ensimmäisen numeron teemakin oli nopeasti päätettynä. Se oli *muutos*. Ideoimme yhdessä liudan erilaisia palstoja ja muutaman artikkelinkin.

Minun ja Kertun lisäksi kovaa työtä on painanut seitsemän muuta toimituslaista: Joli, Kisse, Loska, Niilo, Noa, Tilli ja Varpu. Jos meidän porukka kiinnostaa, kannattaa tsekata Instagramista @protulehti. Me haetaan myös pian uusia toimituslaisia!

Tänä vuonna Protu-lehti julkaisee kaksi numeroa: yhden verkossa ja toisen syksyllä paperinumerona.

Kirjoittaja on Protu-lehden päätoimittaja.

Malin ja Kerttu

SISÄLLYS

Hallitukselta: <i>Kun hallitus strategiaa vuoli</i>	3
<i>Muutos</i> uteliaasti pohdittuna.....	5
Miten protu vaikuttaa pukeutumistyyliin?.....	7
Koulutukset uudistuivat - mikä muuttui?.....	11
Joli Orblinin kolumni: <i>Hoidin protudarraani meemitileillä</i> ..	17
Meemitilien uusi buumi.....	19
Ovatko leiriläiset muuttuneet?.....	25
Kerttu Suomisen kolumni: <i>Ennen oli kaikki paremmin</i>	27
Toimitus vinkkaa.....	29
Protukokkien padasta.....	31
Pandoran lipas.....	35
Ristikko.....	37
Yhteystiedot.....	38

Päätoimittaja:

Malin Lehtonen

Lehden toimitus:

Noa Falke
Varpu Gustavson
Loska Rönholm
Malin Lehtonen
Joli Orblin
Kisse Ruuska
Tilli Salmijärvi
Kerttu Suominen
Niilo Vidén

Toimitussihteri:

Kerttu Suominen

Kannet:

Tilli Salmijärvi

Lehden taitto ja logo:

Malin Lehtonen

KUN HALLITUS STRATEGIAA VUOLI

Eräänä hyytävänä tammikuuisena aamuna hallitus lähti strategiaretkelle Puskapirttiin. Retken tarkoituksena oli miettiä järjestön tulevaisuuden suuntaa. Eräs tulija riisui toppavaatteensa, suuntasi käsipesulle – ja havaitsi, ettei hanasta tule vettä. Pienen uteliaan pohdinnan jälkeen todettiin putkien olevan jäässä. Puheenjohtaja tarttui puhelimeen, ja pian paikalle saapui hanakanistereita juomiseen ja käsienpesuun sekä ämpäreitä vessan vetoon. Strategiatyö sai siis heti konkreettisen vesijohtotason haasteen.

Hallitus kokoontui ison pöydän ääreen palelemaan ja puhumaan lämpimikseen strategiasta. Tunnelmaa ja lämpöä kohotettiin sytyttämällä tuli puuhellaan. Ajatuksia jäsenistöltä oli kertynyt niin, että priorisoinnin ja kristallisoinnin tarve oli sakeana ilmassa – ja pian ilma oli sakeana myös savusta. Puuhella reagoi tunnistamatta jääneeseen olosuhdemuutokseen ohjaamalla savun sisäiseen jakeluun. Ikkunat auki, pakkaneen sisään ja takaisin strategiaan, jotta tarkenisi.

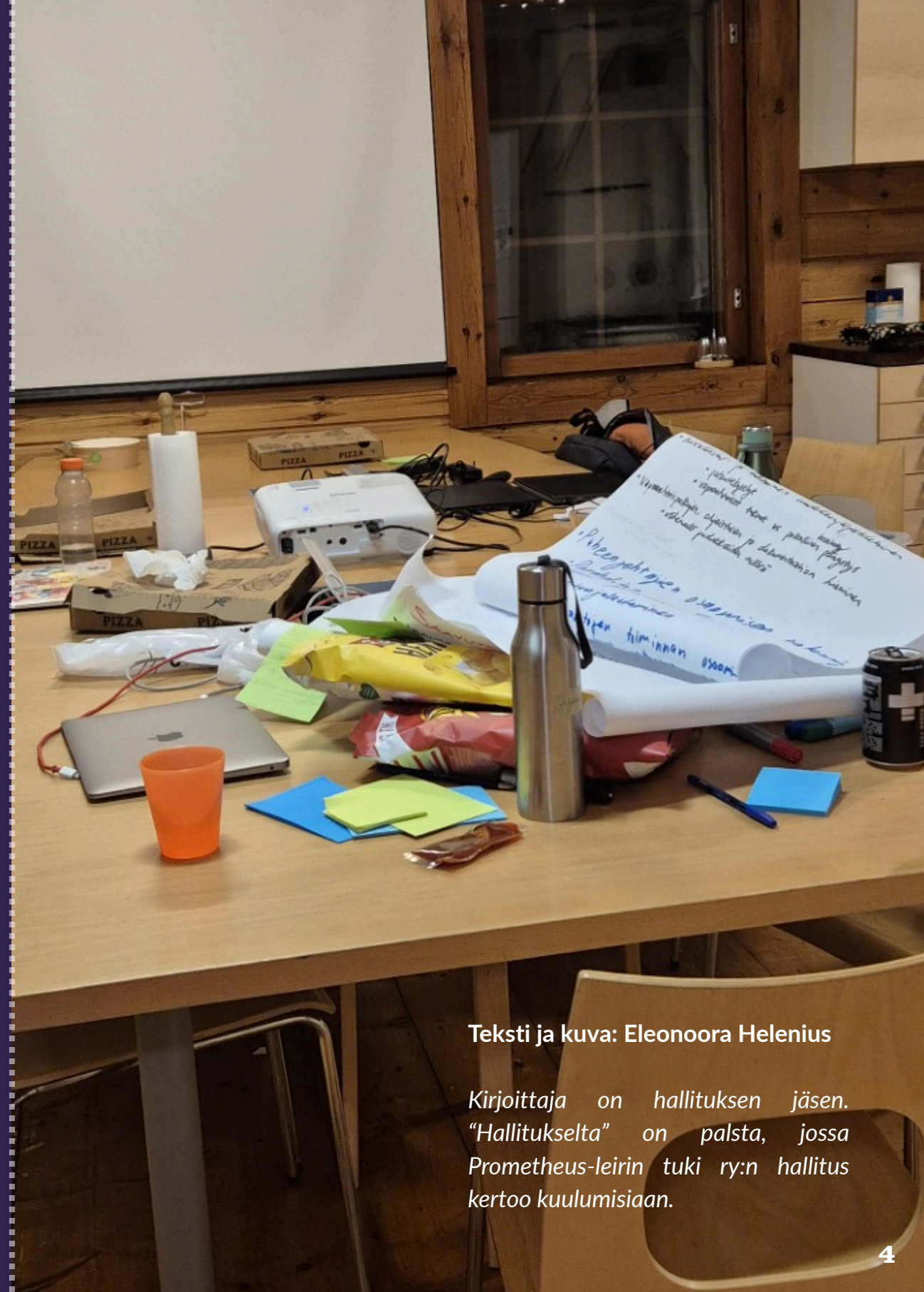
Vähitellen tupa lämpeni niin, ettei fläppipapereita ja post-it-lappuja tarvinnut polttaa lisälämmikkeeksi.

Strategia tiivistyi kierros kierrokselta. Useampi hallituslainen mainitsi päänsärystä, mutta avoimeksi jäi, johtuivatko säryt ankarasta ajattelusta vai kompromissista hyytävän ulkoilman ja savuisen sisäilman välillä.

Koska hallituksesta poistui muutakin kuin strategisia linjauksia, haettiin kaivosta lisää vettä. Kaivo ei yllättäen ollut jäässä, mutta ämpärissä oli reikä. Vaikka kukaan ei tunnusta mitään, ämpäri taisi hieman kuntuille – tosin puhtaalla vedellä. Voisi sitä hallitus jotain ikävämpääkin päälle saada.

Taivas oli tähtikirkas ja hyvin nukutun yön jälkeen myös strategia alkoi kirkastua. Pian sovituksen lopetusajan jälkeen todettiin työn olevan siinä kunnossa, että sitä voi jo näyttää viisaille. Paperit pakettiin ja kotia kohti.

Strategialuonnos on ollut kommentoitavana ja jäsenistölle on järjestetty avoimia työpajoja. Työ jatkuu edelleen. Siitä tulee hyvä strategia – yhdessä uteliaasti pohtimalla. Mutta jälkipolville tiedoksi: tätä strategiaa ei tehty jalat maassa ja pää pilvissä, vaan jalat jäässä ja pää savussa.

Teksti ja kuva: Eleonoora Helenius

Kirjoittaja on hallituksen jäsen. "Hallitukselta" on palsta, jossa Prometheus-leirin tuki ry:n hallitus kertoo kuulumisiaan.

MUUTOS UTELIAASTI POHDITTUNA

Teksti ja kuva:
Kalle "Nalle" Saleva

"Uteliaasti pohdittuna" on palsta, jossa protu pohtii numeron teemaa.

Muutos on siitä erikoinen ilmiö, että se tuntuu samaan aikaan sekä väistämättömältä että henkilökohtaiselta loukkaukselta. Muutos tulee joka tapauksessa, eikä sitä kovin usein kiinnosta ne henkilökohtaisen elämän muut kesken olevat asiat.

Usein muutos ei edes ole suuri. Se ei saavu ovesta ryskyen, vaan hiipii sisään pieninä siirtyminä: uusi tapa tehdä töitä, uusi ihminen kaveriporukassa ja niin edelleen. Ja sitten jonain päivänä huomaa, että vanha tapa ajatella ja toimia ei enää tunnu oikealta – kuin takki, joka oli ennen sopiva, mutta nyt kiristää joka liikkeessä.

Muutos paljastaa meistä mielenkiintoisia asioita. Se näyttää, mihin olemme kiintyneet ja miksi. Onko se vanha tapa toimia ainoa oikea tapa toimia, vai hirvittääkö tuntematon tulevaisuus? Kun jokin tuttu muuttuu, reaktio ei aina ole vastustus itse muutosta kohtaan. Usein reaktio kuvaa vain pelkoa siitä, mitä minä olen tai me olemme ilman sitä tuttua juttua.

MUUTOS ON OPPIMISEN LAHJA

Silti muutos on usein lahja, vaikkei se olekaan kovin kauniisti paketoitu. Muutos pakottaa katsomaan ympärille, kysymään itseltä kysymyksiä ja myöntämään, että en ehkä tiedäkään kaikkea. Se herättää uteliaisuuden, jos sille antaa mahdollisuuden.

Ehkä muutos ei olekaan vihollinen. Ehkä se on kutsu kasvaa – tai ainakin kutsu tarkistaa suunta. Harva hyvä asia omassa elämässäni on seurausta siitä, että olen päättänyt tehdä asioita täysin samalla tavalla kuin aiemminkin. Päinvastoin – valtaosa hyvästä, mitä olen elämässäni kohdannut, on ollut seurausta päätöksestäni vastata muutoksen kasvukutsuun myönteisesti.

Muutos ei kysy lupaa. Mutta se voi opettaa ja auttaa ymmärtämään, jos uskallat kuunnella ja pysähtyä pohtimaan uteliaasti.

Kirjoittaja on Prometheus-leirin tuki ry:n hallituksen puheenjohtaja

MITEN PROTU VAIKUTTAA PUKEUTUMIS- TYYYLIIN?

Teksti: Tilli Salmijärvi

Kuvat: Loska Rönholm ja Tilli Salmijärvi

Muu työryhmä: Niilo Vidén, Varpu Gustavson ja Noa Falke

Teimme Protu-lehden toimituksessa huomion, että protujen keskuudessa on havaittavissa selkeitä pukeutumistrendejä. Usein protun tunnistaa kadulla uniikista pukeutumistyylistä. Mikä sitten yhdistää protujen pukeutumista? Vaikuttaako protuleirin käyminen pukeutumiseen, vai jokin ihan muu?

Lähdimme Turun Oriniemeen simulaatiokoulutukseen selvittämään, miten protut pukeutuvat, ja millä asioilla on ollut vaikutusta tiimiläiseksi koulutautuvien osallistujien pukeutumiseen. Jalkauduimme Oriniemen leirikeskukseksi kaksipäiväisen simulaatiokoulutuksen ensimmäisenä päivänä, lauantaina. Haastattelimme lukuisia protuja, niin nuorempia uusia apuohjaajia kuin vanhempia ja protun toiminnassa kauemmin mukana olleita kouluttajia ja rekryjä saadaksemme vastauksen kysymykseemme: Miten protu vaikuttaa pukeutumistyyliin?

Haastattelimme aiheesta koulutettavia Oonaa, Siljaa, Oliviaa, Toukkista, Tuuliaa ja Hillaa. Lisäksi haastattelimme koulutuksen kouluttajaa Lauria ja Paavoja, joka toimi kouluksessa rekryinä.

Monet haastateltavista nimesivät inspiraatioksi pukeutumiselleen erilaiset somekanavat kuten Instagramin, Pinterestin ja Tiktokin.

–Oma tyyli erottuu kavereista, joten haen inspiraatiota lähinnä Tiktokista ja Pinterestistä, toteaa Silja.

Myös kaverit ja lähipiiri mainitaan vaikuttavan pukeutumiseen.

Taidelukiassa opiskeleva Olivia kehuu ympäristöään inspiroivaksi.

–Koulussa ympärillä on niin paljon tyylikkäitä ihmisiä, joilta saa inspiraatiota, hän kertoo.

Hilla mainitsee hakevansa inspiraatiota myös eri kulttuureista, historiasta ja vanhoista perhekuvistaan. Toisaalta myös käytännölläisyys, sääolosuhteet ja mukavuus vaikuttavat.

Koulutukseen tullessa monet olivat painottaneet juuri viihtyvyyttä. Näimme lukuisia villasukkia.

–Laitoin ihan perus vaatteet, tietysti mukavat näin koulutukseen tullessa, mainitsee Oona.

Silja, 15, UA:
"Mulla on sukat Normalista, farkut ja oikeastaan kaikki muukin kirpparilta. Yksi koruista on pöllitty serkulta."

Oona, 15, UA:
"Farkut on Uniqlostista, ostin ne aika kauan sitten, tää on mun isän vanha huppari, aluspaidasta en muista mistä se on. Sit täs on tietenki mun protukoru. Villasukat, sit on toiset sukat siel alla, etten mä jäädy ja viel toinen koru mun mummilta."

Lauri, 18, kouluttaja:
"Minulla on päällä merinovillaiset sukat, kierrätysfarkut, tämmönen ruskee vyö. Sit on amerikkalaisten sukulaisten antama Minnesota UFC t-paita täällä mun vuoden 2023 protuhupparin alla."

Paavo, 18, rekry:
"Minulla on päällä huppari, vyö, jonka olen itseasiassa löytänyt autiotalosta ja sitten olen sen toimivaan kuntoon saanut. Sitten on housut missä on kaikenlaista tarpeellista ja vähemmän tarpeellista ja villasukat, joita on muun muassa paikattu useasta kohtaa."

Osa haastateltavista kuitenkin kertoi myös sen, että kyseessä on protutapahtuma, vaikuttaneen pukeutumiseen.

–Katsoin että olisi hyvät vaatteet, koska ne edustavat minua ihmisille, joita en muuten näe, perustelee Silja.

Myös Toukkis panostaa erottuvuuteen koulutuksessa:

–Pidän yleensä protutapahtumissa huivia. Se on kiva oma lisäys, jolla erotun muista, kun huiveja ei muuten protussa usein näy.

Näemmekin tietysti paljon protukoruja ja muita protutuotteita. Osa mainitseekin protukorun oleelliseksi tavaksi, jolla protu on vaikuttanut pukeutumiseensa.

–En yleensä muuten käytä koskaan koruja, mutta protukorua kyllä, sanoo Toukkis.

Muuten protun vaikutusta korostetaan enemmän psyykkisenä.

–Protu on avartanut mieltä. On oppinut olemaan oma itsensä ja tajuaa, ettei tarvitse pukeutua tietyn tyyliunnon mukaan, jota esimerkiksi TikTokissa painotetaan, mainitsee Olivia.

Monet tosiaan mainitsevat protun vaikuttaneen juuri omaan itsetuntemukseen ja itsevarmuuteen. Esimerkiksi Paavo on oppinut kohtaamaan itsensä ja

muutokset omassa tyyliissään:

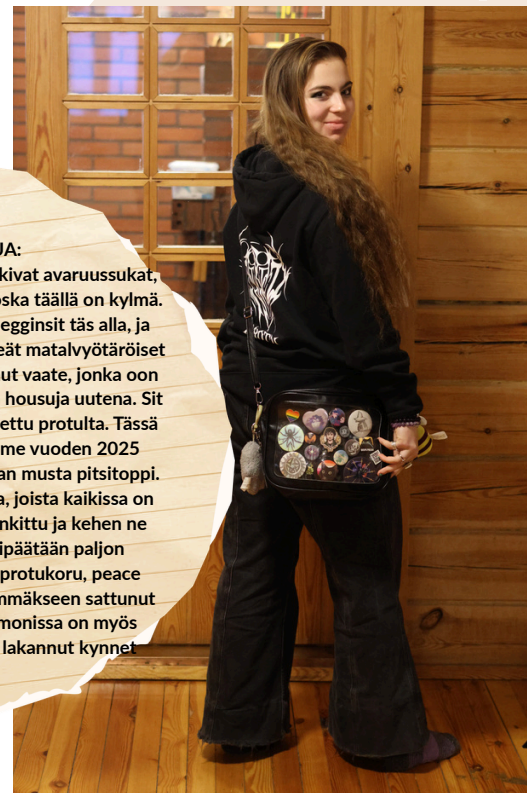
–Jotenkin on avoimempi ja tyyli ei ole niin lukittunut, vaan uskaltaa pukeutua erilaisilla, myös valtavirrasta poikkeavilla tavoilla.

Myös protun positiivinen ympäristö ja kannustavat ihmiset nimetään positiiviseksi vaikuttajaksi.

–Protussa on niin kivoja tyyppejä, joilla on kivoja vaatteita ja joilta saa hyviä vinkkejä. On kiva ilmapiiri niin uskaltaa pukeutua miten haluaa, kehuu Tuulia.

Kysyimme myös kokevatko haastateltavat tyyliinsä uniikiksi, jotta saisimme selville, onko protuilla tosiaan valtavirrasta erottuva, uniikki protumainen tyyli. Haastateltavista ainakin Lauri on huomannut asian olevan näin:

Tuulia, 15, UA:
"Mulla on jotkut kuviolliset kivat avaruussukat, joiden päällä on villasukat koska täällä on kylmä. Sit mulla on jotkut mustat legginsit täs alla, ja niiden päällä mustat aika leveät matalvyötäröiset farkut, jotka on varmaan ainut vaate, jonka oon ostanut uutena. En osta kuin housuja uutena. Sit on protuhuppari joka on ostettu protulta. Tässä on protun logo selässä, viime vuoden 2025 designi. Mul on tässä alla vaan musta pitsitoppi. Mulla on paljon rannekoruja, joista kaikissa on joku tarina, mistä ne on hankittu ja kehen ne liittyy. Mulla on myös ylipäättään paljon sormuksia ja kaulakoruja, protukoru, peace merkki ja silleen. Korut enimmäkseen sattunut löytymään jostain mutta monissa on myös tarinoita. Olen myös aina lakannut kynnet jotenkin."

–Protussa olen kokenut pukeutumiseen liittyviä paineita, kun koen että yleisesti kaikilla on niin uniikki tyyli. Tietysti nykyään itselläkin on yksittäisiä erottuvampia vaatekappaleita ja koen, että oma "basic" tyyli on oikein kiva.

Muutkaan haastateltavat eivät myönnä olevansa ainakaan täysin uniikkeja. Hilla taas argumentoi toisin:

–Koen että kaikkien tyyli on uniikki!

Myös Paavo on samalla kannalla:

–Tietysti myös kaikki vaatekappaleiden yhdistelmät ovat uniikkeja ja tismalleen samanlaista asua on vaikea löytää kuin mitä itse kukin pitää päällään.

Hilla, 15, UA:
"Mulla on päällä pupuvillapaita, jossa on kaksi mummoisaa pupua, tumman siniset farkut, värikkäät villasukat (joita ei näy) ja keffiyeh. Villapaidan ja farkut löysin kirpparilta, mistä löydän suurimman osan vaatteistani! Huivi on isältäni ja sukat ovat mummoltani, hänellä on samanlainen pari joten me twinnataan!"

Protujen samanlaiset arvot voivat vaikuttaa protujen tyyliin. Ihmisen arvot ovat yksi vahva tekijä, joka vaikuttaa siihen, miten pukeudumme. Esimerkiksi ilmastonmuutoksesta huolestunut ostaa mieluummin vaatteensa käytettynä. Myös vapaamielisempi ihminen useasti tuppaa pukeutumaan eri lailla kuin erittäin vanhoillinen ja konservatiivinen ihminen, joka voi suosia kulttuuriin kirjoitettuja sääntöjä ja standardeja.

Tilli Salmijärvi

Myös yhteisöt joihin kuulumme, vaikuttavat pukeutumiseen. Psykologiassa ilmiö tunnetaan peilaamisena (engl. Mirroring). Peilaaminen tarkoittaa sitä, että henkilö kopioi ympärillään olevien puhetapoja, ilmeitä tai vaikka pukeutumista. Ihmiset kokevatkin useimmiten jopa primitiiviseksikin kuvattavaa tarvetta kuulua joukkoon. Tällä voitaisiin selittää sitä, miksi yleensäkin saatamme haluta olla kuin muut ympärillämme, sekä sitä, miksi vaikkapa protut pukeutuvat keskenään samankaltaisesti.

KOULUTUKSET UUDISTUIVAT -MIKÄ MUUTTUI?

Teksti: Kisse Ruuska, Kerttu Suominen ja Malin Lehtonen
Kuvitus: Loska Rönholm

Protussa tehtiin syksyllä 2024 koulutus uudistus, jonka tarkoituksena oli vastata sekä tulevaisuuden Protun koulutustarpeisiin että koulutuksista saatuun palautteeseen. Mutta mikä oikeastaan muuttui, ja mitä koulutuksista ollaan nyt mieltä? Miten koulutus uudistus näkyi leiritiimiläisten tyytyväisyydessä? Miksi koulutuksista edes kannattaa puhua?

Haastattelimme koulutusjaoston puheenjohtaja **Annea Hyvöstä**, koulutusjaoston content production -alajaoston puheenjohtaja **Mortti Argillanderia** ja rekrytointiryhmän **Ronja Blombergia**. Lisäksi keräsimme koulutettavien mielipiteitä uudistuksesta gallupilla.

Jo Protun ottaessa ensiaskeleitaan 90-luvulla käytettiin leiritiimiläisten kouluttamiseen kolmen koulutuksen mallia, jossa tiimiläiset kävivät kaksi koulutusta ennen tiimien kokoamista sekä tiimikoulutuksen. 2000-luvun alussa Protu siirtyi kohti SUPER-koulutuksia, joissa yhdistettiin eri tiimiläisroolien koulutukset yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Tämän jälkeen lisättiin myös vuosittain vaihtuvat TEEMA-koulutukset.

-Sisällöllisesti muutosta ei [vanhasta koulutusmallista SUPER-koulutuksiin] tapahtunut, vaan vanhat ohjelmat vain yhdistettiin uusiin koulutuksiin, Annea kertoo.

-Sisällöllisesti koulutuksia on toki kehitetty koko ajan, vanhoja ohjelmia on kehitetty vuosittain, yksittäisiä ohjelmia on lisätty ja poistettu painopisteiden mukaan, Annea jatkaa.

Vuonna 2021 koulutukset muokattiin koronaviruspandemian vuoksi täysin etämuotoisiksi, ja osittainen etämahdollisuus säilytettiin lähikoulutusten rinnalla myös seuraavina vuosina.

Vanhassa järjestelmässä oli kuitenkin joitain valuvikoja: vuosien varrella osa koulutuksista sisälsi päällekkäisyyksiä, ja järjestelmä sai palautetta epäselvyydestä, kun tiimiin hakevien piti luovia väylänsä läpi SUPER- TEEMA-, UA-, UO-, UPO- ja VOE-koulutusten, sekä näiden etävaihtoehtojen. Erityisesti etävaihtoehtojen vuoksi osa tiimiläisistä saattoi myös lähteä tiimiin täysin eri lähtökohdista, sillä käytännön osaamista vaativien harjoitteiden tekeminen pelkästään etänä on hyvin erilaista oikeassa ympäristössä harjoitteluun verrattuna. Kouluttajilta eri koulutukset taas vaativat

merkittävää työpanosta koulutusrunkojen ja materiaalien päivittämisen nimissä. Vanhaan koulutusjärjestelmään vaadittavat resurssit eivät myöskään vastanneet Protun kasvutavoitteisiin.

Viimeisimmässä uudistuksessa koulutushimmeli purettiinkin osiin ja jaettiin kolmeen selkeään osaluokkaan: tietosisältö itseopiskelumateriaaliksi Moodleen, käytännön harjoitukset viikonlopun mittaisiin simulaatiokoulutuksiin, ja suoraan leiritiimiin liittyvät ohjelmat tiimikoulutuksiin.

-Tiimiläisten toiveesta simulaatiokoulutuksiin lisättiin enemmän käytännön harjoitteita ja leiritiimissä toimimisen simulointia, Annea kertoo.

-Teoriasisällön siirtäminen etä- ja itseopiskelumateriaaliksi mahdollistaa viikonloppukoulutusten järjestämisen myös tulevaisuudessa tiimiläismäärän kasvaessa, Annea jatkaa.

Lisäksi kouluttajakoulutus uudistettiin vastaamaan paremmin kouluttajien tarpeisiin, ja koulutusrunkoja muokattiin käytettävimmiksi ja saavutettavimmiksi.

Ilman haasteita ei tosin uusikaan koulutusjärjestelmä ole selvinnyt: tiimiläismäärien ennakointi on vaikeutunut johtuen mm. koulutusten vuosikellon siirtämisestä. Ennakointi taas on välttämättömyys

leirimäärien suunnittelulle. Protun tavoite leirikesälle 2026 on 70 leiriä, mutta tähän tavoitteeseen ei Annea Hyvösen mukaan tänä kesänä päästä:

-Kesälle on avattu 63 nuortenleiriä, joka on tuki yli minimitavoitteen.

Protun korkealentoinen tavoite vuodelle 2030 on 100 leiriä, ja vaikka tämä tavoite ei vielä vuonna 2030 olekaan realisoitumassa, on koulutus uudistus tehty myös tiimiläismäärien kasvua ennakoiden: teoriasisältöjen siirtäminen etä- tai itseopiskelukoulutuksiksi on mahdollistanut sen, että vähintään osa koulutuksista säilyy lähikoulutuksina myös tulevaisuudessa tiimiläismäärän kasvaessa.

Koulutus uudistuksen aikana myös rekrytointiryhmä uudisti toimintaansa. Koulutuskaudella 2024-2025 rekrytointiryhmä uudisti tietosuojasetusten takia tapaansa kerätä jokaisesta tiimiläisestä "intra" eli koulutuksessa koulutettavasta tehtyjen havaintojen tiivistelmä. Oman intransa on jo usean vuoden ajan saanut luettavakseen erikseen pyytämällä. Tietosuoja lakia ei ole erikseen säädetty vapaaehtoistoimintaan, vaan Protussa sovelletaan yritystietosuoja lakia. Rekry uudistus vaati paljon työtä, joten viime kaudella rekryjä ei koulutuksissa tavattu.

Tämä herätti huolta sekä koulutettavissa että rekryissä. Rekryt pitivät tuki erikseen pienryhmähaastatteluja joko liveinä tai etänä, mutta tämä työskentelytapa koettiin henkisesti raskaaksi. Rekryt tapasivatkin huomattavasti vähemmän koulutettavia sekä myös toisiaan. *-Rekryinä kaipaamme eniten sitä, että pääsemme kohtamaan ihmisiä koulutuksissa rennommassa ilmapiirissä,* Rekrytointiryhmän viime kauden varapuheenjohtaja Ronja Blomberg kertoo.

Koulutuskaudella 2025-2026 rekryt kuitenkin palasivat koulutuksiin, kun tietosuoja-asiat oltiin saatu selviksi. Rekryt keräävät edelleen koulutuksissa jokaisesta koulutettavasta oman intran, mutta intra on käyty tänä vuonna yhdessä koulutettavan kanssa läpi jo koulutuksessa.

Mitä koulutus uudistuksesta sitten ollaan mieltä? Koulutettavien mielipiteitä koulutus uudistuksesta selvitettiin Protu-lehden Gallupissa tammikuun alussa. Kyselyyn vastasi 36 henkilöä, joiden joukossa oli sekä apuohjaajia että ohjaajia. Gallupiin vastanneet olivat pääasiassa sitä mieltä, että nykyinen järjestelmä on melko toimiva, mutta siinä on vielä kehitettävää. Hyviksi puoli koettiin muun muassa joustavuus, selkeämpi sisältöjen jako ja kertaamisen mahdollisuus.

"Moodlea oli mukava tehdä ja matskut oli tehty hyvin. Ihanaa oli, kun sai opiskella omaan tahtiin ja omalla tavalla" - UA

Huonoina puolina vastaajat mainitsivat esimerkiksi koulutuspolun monivaiheisuuden sekä teorioiden ja Zoom-koulutuksen pitkävetisyyden. Vanhemmat roolit taas kokivat, että itseopiskelumateriaalit olivat lähinnä kertausta, eikä asiassa päästy syventymään. Moni myös nosti esiin, ettei kirjallinen muoto sovi kaikille, ja että suurta määrää tekstiä oli vaikea sisäistää.

"UVA:na tuntui osittain turhalta lukea teorioita, kun käytännölliset asiat kuitenkin oppi aika hyvin UA-leirillä. Toisaalta sain paljon eväitä itsereflektointiin" -UVA

Vastaajat toivoivat, että rooleille olisi kohdennetumpaa sisältöä, itseopiskelumateriaalit voisi kuunnella tai katsoa videoina, Zoom-koulutuksen voisi käydä liveinä tai toisaalta että kaikki koulutukset voisi käydä etänä. Tähän toiveeseen onkin koulutusjaostossa jo herätetty:

-Teoriakoulutuksia on tarkoitus kehittää tulevina vuosina paremmin mm. moninlaisille oppijoille sopiviksi, Annea Hyvönen kertoo.

-Jos esimerkiksi tekstin lukeminen on haastavaa, voi [Moodle-opinnoista] selviytyminenkin olla vaikeampaa.

-Visuaalisten sisältöjen tuottaminen kaipaa kuitenkin resursseja, joita koulutusjaostolla ei ajankohtaisesti ole, Annea jatkaa.

-Perustyö saadaan [kj:ssa] hyvin tehtyä, mutta ylimääräiseen tekemiseen ei ole tekijöitä. Isoin tarve koulutusten kehittämisessä olisikin sisällöntuottaminen: On paljon erilaisia teoriamateriaaleja, ohjelmien suunnittelua ja runkojen vetotapaehdotuksia, jotka helpottavat kouluttajien työtä.

Koulutusten sisällöistä vastaa Protussa koulutusjaoston alajaosto nimeltään content production, tuttavallisemmin CP. Alajaosto tuottaa koulutusrungot eli käytännössä suunnittelee koulutusten tavoitteet ja ohjelman, ja on nyt kaksi vuotta tehnyt itseopiskelumateriaalit UA, UVA, UO, UPO, UVO tai TTO-roolillisille.

CP päivitti koulutusmateriaaleja syksyllä 2025 edellisenä syksynä luotujen materiaalien pohjalta.

- Erityisesti itseopiskelumateriaaleja kehitettiin reippaasti, kertoo CP:n kauden 2025-2026 puheenjohtaja Mortti Argillander.

Edelliselle kaudelle luodut itseopiskelutehtävät tehtiin alun perin melkoisella kiireellä, ja ne olivat käyttöön otettaessa hädän tuskin valmiit. Vastaukset tarkastettiin manuaalisesti kolmihenken työryhmän toimesta ja teksti joko toisti itseään, tai ei ollut kovin konkreettista.

-Tälle kaudelle tekstit kirjoitettiin lähes kokonaan uudestaan, Mortti sanoo. Tekstistä pyrittiin tekemään luettavampaa ja selkeämpää. Mortti pitää merkittävänä parannuksena siirtymistä Moodleen ja lopputesteihin, sillä nyt vapaaehtoisten ei tarvitse tarkistaa, onko koulutukset tehty, kun järjestelmä tarkistaa ne automaattisesti. Moodlen palautteiden perusteella koulutettavatkin ovat pitäneet itseopiskelumateriaaleista: kaikki roolit arvioivat tekemisen kokemuksen yli neljän asteikolla 1-5, ja erityisesti UA:t ja UO:t kokivat itsensä enemmän tiimiläisiksi teoriaosuuden tehtyään. Gallupissa suurin osa vastaajista arvioi nykyisen järjestelmän melko toimivaksi.

Mortti tiedostaa, että tällä hetkellä koulutukset voivat tuntua vanhoille rooleille lähinnä kertaukselta, erityisesti itseopiskelun suhteen. Hän lupaa, että alajaosto voisi tulevilla kausilla kehittää vanhoille rooleille kohdennetumpaa koulutusta, nyt kun kivijalka koulutusmateriaaleille on luotu. Mortti nostaa kuitenkin esiin, että esimerkiksi tiimiläistaitoja syventävää koulutusta on vaikea tehdä tekstimuotoisena, sillä syventävä koulutus lähikoulutuksissa on perustunut pitkälti koulutettavien omiin

kokemuksiin ja niiden yhdessä pohtimiseen. Haasteita on myös jaoston resursseissa, sillä toistaiseksi alajaoston jäsenet eivät ole pysyneet jaostossa montaa kautta putkeen. Mortti epäilee, että koulutus uudistuksen alkutaipaleen raskauden vuoksi jaostolaiset väsyivät ja painottaa, että vapaaehtoisesti tehtävän jaostotyön pitää olla hauskaa, mielekästä ja palkitsevaa. Nyt uudistuksen suurin vaihe alkaa kuitenkin olla selätetty, ja jatkossa työ on enemmän yksityiskohtiin panostamista ja olemassa olevien materiaalien kehittämistä.

Miten koulutus uudistus sitten vaikutti tiimeihin? Rekryjen keräämissä leirikesän tiimipalautteissa tyytyväisyys omaan tiimin oli jopa korkeampi kuin aiempina vuosina. Toki myös vastaajia oli hieman enemmän. Jos on ollut omaan tiimiinsä tyytyväinen, tiimipalautteeseen vastaamista ei ehkä ole ennen pidetty niin tärkeänä. Joka tapauksessa tiimien toiminnassa koulutus uudistus ei näkynyt ainakaan negatiivisesti.

Koulutusjaosto tekee parhaansa, että koulutettavien toiveita voitaisiin tulevilla kausilla toteuttaa. Haasteena on jaoston rajalliset resurssit, erityisesti mitä tulee vaikkapa gallupissakin toivottuun videomuotoiseen materiaaliin. Koulutettavien näkemykset

vaihtelevat myös aika paljon: se, mikä toimii yhdelle, ei välttämättä miellytä toista lainkaan. Vaihtoehtojen tarjoaminenkin voi olla kaksiteräinen miekka, kuten vanha järjestelmä todistaa, kun koulutettava voi valita niin monen vaihtoehdon välillä, ettei enää tiedä minne pitäisi ilmoittautua.

Onkin vaikeaa, tai oikeastaan mahdotonta, järjestää täydellistä koulutusta kaikille. Koulutettavien kokemuspohjat ovat hyvin monipuolisia: joillain on paljon hyödyllistä kokemusta Protusta ja sen ulkopuolelta, toiset aloittavat täysin "pystymetsinä". Koulutukset muodostavat pohjan protujen osaamiselle, ja ovat siksi tärkeitä leirien mahdollistamisessa ja Protun tavoitteiden toteuttamisessa. Ensisijaisesti tiimiläiskoulutuksella pyritäänkin siihen, että tiimiläisillä olisi tarvittava tieto- ja taitopohja leirinvetoa varten. Vapaaehtoisen näkökulmasta taas työn pitää olla mielekästä ja mielellään vielä opettavaistakin, jotta sitä jaksaa tehdä. Jos koulutus vastaa vain toiseen näistä päämääristä, on järjestelmässä parannettavaa.

Hyvin järjestetty koulutus ja koulutusmateriaalit antavat vapaaehtoistyön tekijöille parhaimmillaan myös eväitä Protun ulkopuoliseen elämään ja kehittävät protujen osaamista monipuolisesti myös järjestön sisällä.

HOIDIN PROTU- DARRAANI MEEMITILEILLÄ

Näin ensimmäistä kertaa protu-aiheisen meemin heti oman leirini jälkeen, kun aloin seuraamaan tiimiläiseni ylläpitämää tiliä. Meemissä kuvia Viilis-purkeista oli aseteltu piiriin ja yllä luki "Viilirinki :D". Sanaleikki oli sinänsä yksinkertainen, mutta minua se ilahdutti erityisesti siksi, että inspiraatio vitsiin oli tullut juuri meidän leiriltämme. Koin kuuluvani sisäpiiriin, joka tajusi jutun erityisen hyvin.

Hoidin protudarraani etsimällä mahdollisimman paljon meemitilejä Instagramista ja tutkimalla ne läpikotaisin. Oli hauska tunne, kun löysin valtavasti muita ihmisiä, jotka tiesivät Itikan sitikasta, Robin-tarinasta, Mauri Mäyrästä ja iki-ihanasta Oriemen leiripaikasta. Vastaavia juttuja saattoi kyllä kertoa vanhemmille tai koulukavereille, mutta eivät he niitä tietenkään varinaisesti tajunneet. Meemien kautta näin aktiivien kulttuuria ja opin paljon uusia termejä.

Jännittäessäni ensimmäistä tiimiläiseskääni satuin näkemään meemin, jossa vitsailtiin uusien apuohjaajien tavasta puhua jatkuvasti omasta leiristään. Tapa oli

meemintekijän mielestä rasittava. Koska oletin tämän olevan yleinen mielipide, kehitin itselleni paineita, ja yritin olla mainitsematta omaa leiriäni liikaa. Jälkikäteen ajateltuna se oli tarpeetonta ja hankaloitti toimintaani aika lailla, eihän minulla mitään muuta protu-kokemusta ollut.

Nyt, muutaman vuoden vanhempana, meemien merkitys ei ole hiipunut, vaikka kokemukseni, tietämykseni ja itseluottamukseni ovat kasvaneet huomattavasti. Olen nähnyt myös paljon UA-roolillisia kannustavia meemejä, joissa heidän innokkuutensa leiriläisenä olosta nähdään koko tiimin voimavarana ja jutut omasta leiristä suloisen sympaattisina.

Meemit protussa eivät ole vain tyhjänpäiväistä vitsailua, ne ovat tapa monille protuille purkaa aktiiviarkea ja vitsailla asioista, joita vain muut protut ymmärtävät. Protu-meemit toimivat avauksina kiinnostaville keskusteluille, muistuttelevat tärkeistä asioista, antavat vertaistukea ja ihan vain hauskuuttavat.

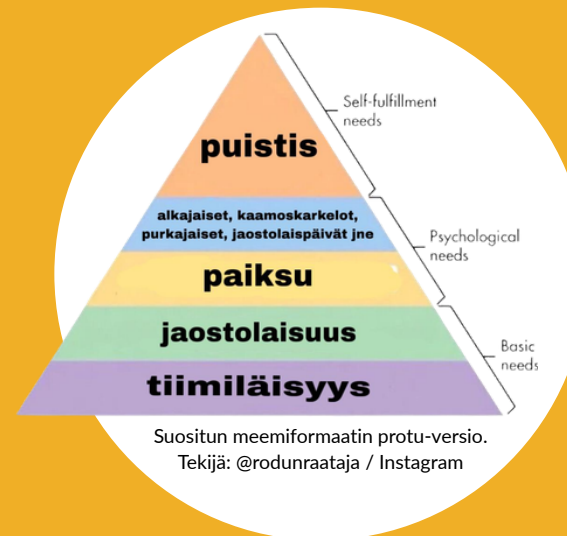
PROTU-MEEMITILIEN UUSI BUUMI

Teksti: Noa Falke

Viime syksynä saattoi huomata, että vain muutamien viikkojen aikana uusia protu-aiheisia meemitilejä ilmestyi kuin sieniä sateella. Voitaisiin sanoa, että elettiin jonkinlainen protu-meemien renessanssi. Syksyn buumi sai alkunsa *Sotunsantaa*-nimisestä tilistä, joka syntyi muun muassa kommentoimaan Puistoksen eli Puistotapahtuman ohjelmia. Sen jälkeen myös monet muut tilit aktivoituivat. Tilit inspiroituvat toistensa meemeistä, meemit keskustelivat keskenään ja kommentoivat toisiaan, minkä lisäksi kaikki julkaisivat omia protukulttuuriin liittyviä meemejä.

Protumeemitilejä on toki ollut olemassa jo vuosia, ja protun tiedotusjaosto pitää jopa järjestön virallista meemitiliä *Protunkantaja*. Protunkantajat-nimestä inspiroituneena Instagramissa toimii tilejä kuten *Brotunpantava*, *Drotunsantava*, *Grotunantaja*, *Rodunraataja*, *Potunpaahataja*, *Kortsunkastaja* ja niin edelleen.

Yksi syy protumeemien viimeaikaiselle

nosteelle on varmaan myös *Protunkantajat*, joka pitkän tauon jälkeen aktivoitui keväällä 2025.

Meemeissä käsitellään monelle tuttuja aiheita, kuten leiriohjelmia, tapahtumia, leiripaikkoja ja vaikkapa yleisiä proturuokia. Jotkin meemeistä ovat kuitenkin selkeästi suljetummalle ryhmälle tai liittyvät suoraan esimerkiksi johonkin tiettyyn tapahtumaan, leiriin tai vaikka tiettyyn keskusteluun Prolupyörässä. Myös ajankohtaiset muutokset näkyvät sisällöissä ja meemeissä otetaan usein kantaa aktiiveja koskeviin asioihin, kuten koulutusuudistukseen. Meemeillä voidaan jatkaa jo syntyntä vitsiä tai luoda huumoria vapaaehtoistyön haastaviin puoliin.

Meemitilien ylläpitäjät eli adminit ovat tavallisia aktiiveja, jotka ovat syystä tai toisesta innostuneet luomaan meemitilin. Osa tilien administa pysyy visusti anonyyminä, kun taas osa tekee meemejä, joista voi helposti tunnistaa, kuka aktiivi on kyseessä. Oman meemin julkaisuun ei kuitenkaan tarvitse aina luoda omaa meemitiliä, sillä meemitilit julkaisevat heille lähetettyjä meemejä "vierasmeemeinä".

Meemit ovat tärkeä tapa aktiiveille samaistua toisiinsa. Jos jokin järjestön sisäinen asia on mielen päällä, voi siitä joko tehdä itse meemin, tai ilahtua nähdessään toisen tekemän meemin kyseisestä aiheesta. Aktiivit jakavat usein meemejä myös stooreihinsa, mikä vahvistaa kulttuuria protumeemien ympärillä.

OVATKO LEIRILÄISET MUUTTUNEET?

Teksti: Varpu Gustavson

Muu työryhmä: Joli Orblin ja Tilli Salmijärvi

Protu-lehden toimitus on keskimäärin viisi vuotta vanhempi kuin tulevan kesän 2026 leiriläiset. Silti moni meistä kokee, että protuleirit ja järjestö ylipäätään ovat muuttuneet oman leirimme jälkeen. Leiriläiset eivät heittäydy enää mukaan itikkasitikkaan ja Blockblastin pelaaminen kiinnostaa monia enemmän kuin protuisia keskusteleminen. Kenelläkään meistä ei ole tosin minkäänlaista kokemusta siitä, minkälaisia leirit olivat esimerkiksi 2000- tai 2010-luvun puolella, tai millä tavalla käytänteet, leirin tunnelma, ja erityisesti leiriläiset ovat muuttuneet pidemmällä aikavälillä.

Halusimme selvittää, minkälaisia muutoksia leireissä on tapahtunut viime vuosikymmenten aikana, ja tämän selvittääksemme haastattelimme kahta pitkän linjan tiimiläistä, Lotta "Lappis" Laukkasta ja Konsta Happosta. Laukkanen on käynyt oman leirinsä vuonna 2007, vetänyt leirejä aktiivisesti vuosina 2008-2022 ja toimii nykyään kouluttajana ja tukihenkilönä. Happonen on oman protunsa vuonna 2004 käynyt Nuorisotutkimusseuran tutkija ja entinen megaprotuaktiivi, joka on ollut vetämässä leiriä viimeksi kesällä 2025. Happonen on mukana tekemässä Nuorisobarometria, joka on vuosittain tehty nuorille suunnattu haastattelumuotoinen tutkimus.

Ehkäpä suurin 2000-luvun aikana tapahtunut muutos protuleireillä on, että nykyään leireille tullaan laajemmalti erilaisista lähtökohdista ja taustoista. Happonen mukaan aiemmin protuleireille tultiin, jos oli kiinnostunut filosofisesta ja yhteiskunnallisesta pohdinnasta, kun taas nykyään iso osa leiriläisistä tulee leirille, koska heidän vanhempansa tai sisaruksensa ovat myös käyneet protun. Nuoret aloittavat leirin erilaisista lähtökohdista: osa on todella kiinnostunut käsiteltävistä aiheista, kun taas osan ainoa kosketus leirin teemoihin on koulun ET-tunneilta.

Nykyään on myös ymmärrettävästi enemmän tapauksia, joissa nuori on leirillä melkein pakotettuna, tai ainoana motivaationaan protujuhlista saatavat rahat. Laukkasen mukaan osa leiriläisistä joutui hänen protu-uransa alussa jopa neuvottelemaan vanhempiensa kanssa siitä, että saa tulla protulle riparin sijaan. Erilaiset lähtökohdat vaikuttavat vahvasti leiriläisten kiinnostukseen ja keskittymiskykyyn leiriohjelmaa kohtaan, ja tätä kautta myös koko leirin dynamiikkaan ja tiimiläisten jaksamiseen. Tiimin pitää käyttää yhä enemmän aikaa, jotta leiriläiset saadaan vakuuttuneeksi siitä, että protulla kannattaa olla.

Protu on kasvanut järjestönä myös jonkin verran suuremmaksi. Kesälle 2026 on avattu 63 nuortenleiriä, ja määrä on pysynyt melko samana koko 2000-luvun. Kun Happonen ja Laukkanen aloittivat protu-uransa, oli leireillä kuitenkin maksimissaan n. 15 nuorta, kun taas nykyään maksimimäärä on 18. Leirit täyttyvät nyt jopa minuuteissa, kun taas aiemmin leireille jäi usein myös tyhjiä paikkoja. Vuotuinen leiriläismäärä on nykyään jonkin verran suurempi, mutta leireille on niin suuri kysyntä, etteivät kaikki halukkaat siltikään pääse osallistumaan. Tiimiläisiä leirillä on myös ollut melkein kaikkina vuosina seitsemän.

Protun niin sanottu henki on pysynyt sen perustamisesta lähtien samanlaisena, huolimatta järjestön moninkertaistumisesta ja kaikenmoisista uudistuksista. Protun toiminnan peruspilari on aina ollut sama: uskonnollisesti

Lotta Laukkanen. Kuva: Ami Koiranen

sitoutumattomien aikuistumisleirien järjestäminen nuorille. Leirit ovat alusta alkaen sisältäneet keskustelua, leikkejä, simulaatioita ja muita nykyäänkin käytössä olevia ohjelmamuotoja, mutta osaa aiemmin suosituista ohjelmista ei enää pidetä sopivina, tai niihin ei löydy enää kiinnostusta leiriläisiltä. Laukkasen mukaan fyysiseen läheisyyteen liittyvät leikit, kuten pusupaini, ovat pitkään menettäneet suosiotaan, mutta hän kokee niiden kuolleen sukupuuttoon viimeistään korona-aikana. Esimerkiksi mahautuminen ja hipsuttaminen iltasadun aikana ovat edelleen kuitenkin suuressa

Konsta Happonen. Kuva: Sami Perttilä

roolissa Protun kulttuuria. Happonen kertoo ikävöivänsä protun yhteismusisointia, ja kokee sen olleen ennen tärkeä osa leirejä. Yhdessä soittamista ja laulamista harrastetaan teemattomilla leireillä oikeastaan enää saunassa, vaikka musiikki olisi hyvä keino leiriporukan yhteisöllistämiseksi. Toisaalta protuleirin ohjelma ja tunnelma saattaa olla nykyisinkin monelle nuorelle fyysisesti ja henkisesti avoimempi ja läheisempi kuin millaista he ovat koskaan aiemmin kokeneet. On vapauttavaa ymmärtää, ettei läheisyys aina ole romanttista tai seksuaalista, tai perheenjäseniltä tulevaa.

Tiimiläisillä on aina ollut suhteellisen vapaat kädet leirien ohjelman suunnittelemisen suhteen. Vuoden 2002 ohjusten oppaassa jokaiselle leiripäivälle on kuitenkin valmiiksi päätetyt teemat. Teemat ovat sanamuutoksia lukuunottamatta samat kuin uusimmassa vuoden 2016 ohjusten oppaassa. Nykyään oppaaseen on nimetty pakollisiksi teemoiksi kuitenkin myös seksuaalisuus, identiteetti, ihmissuhteet ja media, jotka on aiemmin mainittu vain sivuteemoina vuoden 2002 oppaassa. Myös nuorisokulttuurit on mainittu omana sivuteemanaan. Sivuteemat eivät ole pakollisia, mutta suurimmalla osalla leireistä aiheita kuitenkin luultavasti käsiteltiin. Vuoden 2002 versiossa lauantain teemaksi on asetettu maailmankatsomuspaneeli, jonka tarkoituksena on kutsua leirille keskustelemaan vieraita, joilla on toisistaan eroavat maailmankuvat.

Teemojen lisäksi myös monia leirien ohjeistuksia, kuten sauna- ja tupakkaohjeistusta, sekä uimavalvontakriteereitä on päivitetty ja ajankohtaistettu monia kertoja. Ennen vuotta 2008 oli vielä sallittua, että kokit saivat juoda leireillä alkoholia esimerkiksi saunakaljojen merkeissä, joka tuntuu nykyisin absurdilta ajatukselta. Alkoholi tuntui olevan muutenkin ongelma, kun leiriläiset salakuljettivat sitä mukanaan leireille. Laukkanen kertoo, ettei ole kokenut samanlaisia ongelmia vuosiin, ja että nuorten ja yhteiskunnan suhtautuminen päihteisiin on muuttunut yleisesti neutraalimpaan suuntaan. 2020-luvun ongelmaksi hän toteaa kuitenkin leiripaikkojen sisätiloissa vapettamisen.

Myös muut yhteiskunnan yleiset muutokset näkyvät vahvasti myös Protun sisällä. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen yhteiskunnallinen asema ja näkyvyys ovat parantuneet, joka näkyy leiriohjelmassa ja ohjusten oppaassa. Laukkasen kokemuksen mukaan 2000-luvulla tyypillisessä leiriporukassa oli aina enemmän tyttöjä kuin poikia, ja ryhmadynamiikka oli usein se, että kaikki tytöt ihastuivat yhteen karismaattiseen poikaan. Nykyään sukupuolijakauma on paljon vaihtelevampi ja Laukkanen kokee, ettei ainakaan itse kiinnitä siihen enää oikeastaan huomiota. Turvallisemman tilan periaatteiden

mukaan kenenkään henkilökohtaisia ominaisuuksia, kuten sukupuolta ei saa olettaa. Saunaohjeistuksessa muunsukupuolisten saunavuoro mainitaan usein mahdollisuutena miesten, naisten ja sekavuoron lisäksi. Ohjeistuksessa painotetaan myös sitä, että sukulopitettuihin saunavuoroihin mennään oman sukulopitokokemuksen mukaan, ja monet saattavat osallistua esimerkiksi sekä miesten, että muunsukupuolisten saunavuorolle. Laukkanen kertoo kouluttajana huomanneensa DSL-lomakkeen "muu" ja "en halua vastata" sukulopitimerkintöjen yleistyneen.

Happosen mukaan Nuorisobarometrissa huomaa nuorten haluavan edelleen samoja asioita kuin silloin, kun barometri toteutettiin ensimmäisen kerran yli 30 vuotta sitten. Nuoria kiinnostavat läheiset suhteet, hyvä koulutus ja hyvä työ. Perinteinen lapsiperhehaave taas on yhä harvemmalla. Happonen toteaa kommunikaation tapojen vaihtuneen älylaitteiden ja erilaisten sovellusten kautta, mutta saman perusajatuksen siitä, että halutaan nähdä kavereita ja pitää hauskaa pysyvän. Ystävyys ja yhteenkuuluvuus ovat aina olleet ihmisen perustarpeita.

Toinen pysyvä asia on se, että vanhempi sukupolvi on aina ollut hämmentynyt nuorison slangista ja kauhistelleet outoja uusia sanoja ja sanontoja. Vanhemmat ihmiset ovat

aina myös heijastaneet odotuksiaan ja pelkojaan nuorempiin, ja vuosikymmenestä riippumatta aina ajatellaan, että "nuoriso on pilalla" ja "ennen kaikki oli paremmin". Laukkanen pohtii pelkäävänsä loukkaavansa leiriläisikäisiä sillä, ettei tiedä kaikkia sanoja ja termejä, jotka liittyvät esimerkiksi identiteettiin, tai käyttävänsä niitä vahingossa väärin. Toisaalta Laukkanen toteaa osan vanhemmista olevan liiankin suojelevaisia nuoria kohtaan. Monet ajattelevat, että nuoret ovat nykyään todella herkkiä, ja heitä pitää suojella kaikilta vaikeilta teemoilta ja tunteilta. Happonen kertoo nuorisobarometrin haastateltavien kertovan nuoriin joukkona kohdistuvasta syrjinnästä. Esimerkiksi kaupungilla aikaa viettävien 15-vuotiaiden perään saatetaan soittaa poliisit, koska ajatellaan nuorten olevan joku jengi. Toisaalta nuoria siis myös jollain tapaa pelätään.

Happonen ei ole itse kuullut nuoriin kohdistuvista ennakkoluuloista protupiireissä, vaan kokee asian olevan jopa päinvastoin. Nuoriin kohdistuu todella paljon vahvaa luottoa ja halua auttaa. Protussa nuorille annetaan myös todella paljon vastuuta, jonka Happonen on kokenut nuorempana itse jopa liian suureksi taakaksi. Mahdolliset ennakkoluulot leiriläisiä kohtaan saattavat johtua siitä, että nykyään leireille tulee laajempi joukko erilaisia ihmisiä, ja joukko kuvastaa enemmän nuorisoa kokonaisuudessaan. Nuoriin

kohdistuvat ennakkoluulot sekä Protussa, että Protun ulkopuolella johtuvat varmasti suurelta osin nuoriin liittyvästä uutisoinnista, joka on usein kovin negatiivista ja teknologian muutoksiin, sekä nuorten tekemiin rikoksiin painottuvaa.

Protun arvoiksi on määritelty ilo ja hyvinvointi, yhdenvertaisuus, utelias pohdinta ja vastuullisuus. Protun tiimiläisten tulee sitoutua näihin arvoihin ja pyrkiä toimimaan niiden mukaisesti yhdistyksen toiminnassa. Arvot ovat yleismaailmallisia, mutta Protu vetää silti puoleensa melko homogeenista joukkoa. Laukkanen esittää, että vaikka Protu on kasvanut kohdeyleisössään, se on kuitenkin edelleen vihreiden, vasemmistolaisten ja varakkaiden ihmisten harrastus. Hän huomauttaa, että on edelleenkin arvovalinta mennä muualle kuin riparille, ja että etenkin aktiiveiksi jää lähinnä ihmisiä, joilla on kovin samanlaiset arvot ja mielipiteet. Laukkasen mielestä protuyhteisön pitäisi tulla paremmin toimeen myös kontroversiaalien ja aliedustettujen ajatusten kanssa. Valtavirtaistuneilla leireillä tulee yhä useammin vastaan tilanteita, joissa leiriläinen ilmaisee vahvoja poliittisia näkemyksiä, ja tiimin voi olla todella vaikeaa käsitellä asiaa. Turvallisemman tilan periaatteiden mukaan ketään ei saa loukata, mutta toisaalta kaikilla on oikeus ilmaista oma mielipiteensä. Esimerkiksi avoimesti homofobiset ja rasistiset

laukaisut ovat tuomittavia, mutta auktoriteettina tiimiläisten pitää käsitellä leiriläisiä silkkihansikkain, mikä luo vaikeita tilanteita. Vaikka Protu on puoluepoliittisesti sitoutumaton, yhdistyksellä on kuitenkin poliittisia arvoja. Yhdistyksen arvoissa määritellään Protun olevan antifasistinen, antirasistinen, antiablistinen ja feministinen. Protun leireillä ja muissa tapahtumissa myös syödään lähtökohtaisesti kasvisruokaa ja Protu painottaa arvoissaan ja tulevaisuuden toiminnan visiossa ekologista kestävyttä ja ilmastonmuutoksen torjumista. Käy siis järkeen, että myös aktiivikenttä omaa vihreitä ja vasemmistolaisia arvoja.

Leirit ovat vuosi vuodelta myös kalliimpia, ja monella alemman tuloluokan perheellä ei ole varaa laittaa lastaan leirille edes vähävaraisalennuksen kanssa. Kaikenlaiset etniset vähemmistöt ovat myös edelleen Protussa kovin aliedustettuina. Leirit eivät ole fyysisestikään kaikille saavutettavissa, sillä Protulla ei ole yhtäkään kokonaan esteetöntä leiripaikkaa, jossa voisi toimia esimerkiksi sähköpyörätuolilla samoin kuin ilman pyörätuolia. Protu pyrkii parantamaan saavutettavuutta, kuitenkin tasapainotellen tiimiläispulan ja tarvitun rahoituksen puutteen kanssa.

Happosen mukaan yhteiskunnan

muutokset näkyvät vahvasti Nuorisobarometrissa esimerkiksi nuorten yliherkkyyksien ja mielenterveysongelmien lisääntymisen muodossa. Ongelmilla on leireillä vaikutusta siihen, minkälaista ohjelmaa on sopivaa tai mahdollista vetää. Pakolaissimulaation ja lepakkoleikin vetäminen on harvinaistunut, mutta mikäli ohjelmia vedetään, niiden suhteen ollaan kriittisempiä ja tiedostetaan mahdolliset syntyvät ongelmat. Leiriläisten erilaisuutta otetaan nykyään enemmän huomioon ja monet tiimit muuttavat päivärunkoja kesken leirin, jotta ohjelma palvelisi paremmin leirin omaa spesifiä leiriläisjoukkoa. Leiriläisiä ei haluta häpäistä, nolata, huijata tai hämmentää ohjelmilla. Sen lisäksi, että ohjelmien veto- ja käsittelytapoja on monipuolistettu kaikille leiriläisille sopivaksi, korostetaan sitä, että on myös täysin ok olla osallistumatta kaikkeen ohjelmaan.

Happonen kokee, että myös tiimiläisten oman tilan tarve on lisääntynyt. Ennen muut tiimiläiset osallistuivat lähes aina myös muiden ohjelmiin, kun taas nykyään vetotauot halutaan viettää rauhassa pois leiriläisten luota. Käy järkeen, että leiriläisten muutokset reflektoituvat myös tiimin muutokseen, sillä leiritiimistä suurin osa on vain muutamaa vuotta leiriläisiä vanhempia. Ennen vuotta 2018 ei ollut mahdollista olla

vanhavanha apuohjaaja enempää kuin yhden kesän, joten monille tiimiläisille tuli ainakin yksi pakollinen välivuosi leirien vetämisestä. Laukkanen sanoo, että ilman säädöstä ei olisi halunnut pitää taukoa, mutta kokee systeemin olleen hyvä, jotta pystyi saamaan etäisyyttä ja perspektiiviä protuun ennen ohjaajaksi siirtymistä. Myös Happonen kertoo pitäneensä pakotettuja taukoja Protusta esimerkiksi pohjoiseen muuttamisen takia, mutta on myöhemmin kokenut taukojen olleen hyödyllisiä ja virkistäviä. Tiimiläisyys on monella tapaa nykyisin raskaampaa ja monimutkaisempaa kuin 2000- ja 2010-luvuilla kasvaneen leiriläismäärän ja kasautuneen vastuun takia. Nykyisin tiimiläisillä on toisaalta myös laajempi tukiverkosto erilaisten kriisien selvittämiseen: tukihenkilöt, kriisipäivystys ja häirintäyhdyshenkilöt. Happonen kokee, että nykyisin uskalletaan ottaa enemmän yhteyttä leirin ulkopuolisiin tahoihin ongelmien ratkaisemiseksi, kun taas aikaisemmin tiimissä ajateltiin kaiken olevan omalla vastuulla.

Yle uutisoi helmikuussa raflaavasti siitä, että nykynuorten sukupolvi ei ole eläessään nähnyt mitään kivaa. Vuoden 2008 finanssikriisin jälkeen Suomessa ei ole kertaakaan ollut talouskasvua ja maailmantilanne on ollut epävakaa esimerkiksi koronapandemian, Gazan kriisin, Ukrainan sodan ja Donald Trumpin

valtaannousujen seurauksena. On ymmärrettävää, että nykyisessä maailmantilanteessa nuorten yliherkkyydet ja mielenterveysongelmat ovat nousussa, ja että monien nuorten on vaikeaa käsitellä leirin vaikeita ja sensitiivisiä asioita. Monelle nuorelle puhelin ja kuulokkeet ovat turvallinen paikka johon voi paeta, ja on ymmärrettävää että niihin halutaan upota leirillä. Vaikka protuleiriympäristöstä pyritään tekemään mahdollisimman avoin ja kaikille turvallinen, on leiri monelle myös todella kuormittava uuden ihmisjoukon ja tiukan aikataulun takia.

On varmaa, että Protu ja protuleirit ovat muuttuneet viimeisten vuosikymmenten aikana. Jos jotain voi päätellä siitä kuinka paljon nuoria leireille nykyisin haluaa, niin voidaan sanoa muutoksen olevan positiivisen puolella. Protun ydin ja arvot ovat pysyneet aina samana, mutta leirien ohjelma ja käytänteet ovat muuttuneet yhteiskunnan yleisten normien muutoksen mukana. Osa leiriläisistä voi olla vaikeaa saada nykyään keskittymään ja kiinnostumaan leiriohjelmasta, mutta leirit ovat koko protutoiminnan keskiössä, ja leiriläiset leirien keskiössä. Vaikka oma leiri olisikin ollut maailmaamullistava kokemus, on ymmärrettävää, ettei sitä ole mahdollista toteuttaa uudelleen täydellisenä kopiona muille. Yhteiskunta muuttuu ja leiriläiset ja leirit sen mukana.

ENNEN OLI KAIKKI
PAREMMIN...

Kerttu Suominen kolumni

Miltä kuulostaisi, jos kaikki Protussa tapahtuvat kokoukset pidettäisiin lähitapaamisina? Leirit suunniteltaisiin kasvotusten? Protu-lehti ilmestyisi kuusi kertaa vuodessa? Protulla olisi oma kahvila, josta saisi naurettavan halvalla kahvia, teetä, sämpylöitä ja kookospalloja? Yleiskokoukset olisivat kaikki protut yhteen kerääviä tapahtumia oikeasti ympäri Suomea (kyllä, kuulit oikein) joissa vierailemassa kävisi kiinnostavia puhujia kuten Anna Kontula?

En keksinyt äskeistä vaan päästäni, vaan juuri tuota oli protutoiminta 2000-luvun alussa. Protu-lehden elvyttämisen yhteydessä vanhoja Protu-lehtiä on tullut lueskeltua aika paljon, ja oman osansa järjestön historian tuntemiseen tuo ex-protuaktiivivanhempieni tarinat heidän kultaisilta protuaktiivijaoiltaan. Vanhempieni valokuviissa protut näyttävät lähes samalta kuin nykypäivänäkin, makoilevat patjoilla sankoin joukoin ja osallistuvat koulutuksiin, jaostojen kokouksiin ja vetävät leirejä. Vanhoissa Protu-lehden artikkeleissa puidaan järjestössä esiintyviä ongelmia, kuten aktiivipulaa tai tiimiläisten auktoriteettiasemaa, jotka tuntuvat yhä ajankohtaisilta aiheilta.

Kun huomasin nostalgisoivani Protua ajalta, jolloin en ollut edes syntynyt, selvitin, että ilmiölle on olemassa tarkempikin nimi: anemoia. Pieni nostalgia ei ole haitaksi ja se on ihmiselle hyvin luonnollista, mutta suurissa määrissä nostalgia johtaa äärimmäiseen konservatismiin, jossa maailmaa pyritään muuttamaan

sellaiseen suuntaan, millainen se joskus oli tai uskotaan olleen.

Kaikista uudelleenluomisyrityksistä huolimatta vanhaa ei saa takaisin. Pitää keskittyä siihen, että asioita viedään eteenpäin, ei taaksepäin.

Menneistä voi kuitenkin inspiroitua. Protu-lehden toimituksen kanssa olemme pitäneet enemmän lähikokouksia kuin itse olen muussa jaostotoiminnassa aiemmin pitänyt. Pyrimme tuomaan takaisin paperisen Protu-lehden ja kannustamaan lukijoita osallistumaan keskusteluun myös painetun median muodossa. On kuitenkin fakta, että ajat ovat muuttuneet Protu-lehden kulta-ajoista, eikä meidän kannata pyrkiäkään esimerkiksi kuuteen paperinumeroon vuodessa. Sen sijaan voimme julkaista juttuja verkossa ja tehdä journalistista sisältöä sosiaaliseen mediaan.

Protukahvilan uudelleenperustaminen on yhä haaveeni, jonka saatan kenties toteuttaa joskus tulevaisuudessa. 2000-luvun protussa minua miellyttää eniten kohtaamisten määrä ja niiden luoma yhteisöllisyys. Kun kaikki asiat voi ja kannattaa tehdä nykyään tehdä etänä, on mielestäni myös tärkeää muistaa kohtaamisen merkitys. Protu perustuu monelta osalta tiiviille ihmiskontakteille, ja siinä haluaisin ottaa ainakin vähän mallia 20 vuoden takaa.

Kirjoittaja on sekä Protu-lehden toimitussihteeri että viettänyt liikaa aikaa Protu-lehden arkistoissa

PROTU-LEHDEN TOIMITUS VINKKAA: MUUTOS

Koonnut: Kisse Ruuska ja Varpu Gustavson

Jos (ja kun) et saanut tarpeeksesi lehden teemasta eli *muutoksesta*, tutustu näihin!

Albumin kansikuva. 4AD.

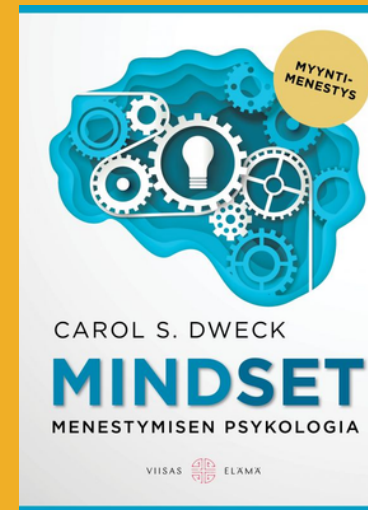
Albumi

Big Thief: *Dragon New Warm Mountain I Believe In You*. 4AD.

Albumin ensimmäinen kappale Change, eli muutos kertoo siitä, miten elämä on elämisen arvoista, vaikka tapahtuisikin surullisia asioita. Ilman surua ei voi olla myöskään iloa. Se, että asiat kuolevat tarkoittaa, että ne ovat joskus eläneet. Albumin

avauskappale tiivistää hyvin koko albumin sanoman. Se kertoo luonnosta, ihmisen elämellisyydestä, muistoista ja ajasta. Albumi on todella hieno sanoituksiltaan ja instrumentaalisuudeltaan, ja se kannattaa kuunnella kokonaisuutena sekä tarkasti sanoja analysoiden ja jammaillen.

Kansikuva. Viisas Elämä.

Kirja

Carol S. Dweck: *Mindset – Menestymisen psykologia (Mindset. The New Psychology of Success)*. Suom. Jaana-Mirjam Mustavuori. Viisas Elämä. 471 s.

Miksi toiset menestyvät ja toiset eivät? Onko lahjakkuus synnynnäistä? Mitä menestyminen oikeastaan edes on? Psykologi Carol S. Dweckin “Mindset - Menestymisen psykologia” valottaa kasvun asenteen merkitystä menestymiselle, ja toisaalta muuttumattomuuden asenteen merkitystä esteenä omalle henkiselle kasvukselle ja oppimiselle. Kasvun asenteen omaksuminen auttaa oppimaan, joka puolestaan auttaa saavuttamaan itselleen asetettuja tavoitteita. Kirja valottaa useiden eri alojen menestystarinoiden kautta esimerkkejä siitä, miten kasvun asennetta voi oppia, ja miten muuttumattomuuden asenteesta voi oppia pois. Selkeine, ymmärrettävine esimerkkeineen kirja on helppolukuinen myös niille, joille psykologia ei vielä ole tuttua. Kirja kannustaa kokeilemaan, minne omat siivet voivat kantaa oikeanlaisen asennoitumisen kautta.

Kirja

Eevi Sjöholm: *Vahva*. Into Kustannus. 300 s.

Eevi Sjöholm sairastui 15-vuotiaana vakavaan anoreksiaan, joka kesti jopa kymmenen vuotta. “Vahva” on uskomattoman voimakas tarina sairastumisesta, toipumisesta, ja itsensä löytämisestä. Päiväkirjaotteet ja totuudenmukaiset kuvaukset sairastumisesta, sen mekanismeista ja siitä toipumisesta vievät lukijan maailmaan, joka on ajoittain synkkä ja toivoton, lopussa kuitenkin valoisa ja täynnä toivoa. Toipumisorientaatio-otteella kirjoitettu kirja ei sisällä painolukemia, kalorimääriä tai muita tietoja, jotka voisivat pahentaa

syömishäiriöistä kärsivien oireilua. Sen sijaan se tarjoaa väkevän, samaistuttavan ja toivoa täynnä olevan kokemuksen sekä niille, jotka kamppailevat syömishäiriöiden kanssa että niille, keitä aihe koskettaa vain välillisesti tai ei ollenkaan. Kirja ottaa kantaa myös moniin yhteiskunnallisiin teemoihin, joka tekee siitä kiinnostavan luettavan myös niille, joille mielen sairaudet eivät ole entuudestaan tuttuja.

Kansikuva. Into Kustannus.

PROTUKOKKIEN PADASTA

Protu-lehti pyysi protukokkeja kurkistamaan pöytälaatikkoihinsa ja jakamaan kanssamme parhaat reseptinsä. Prometheus antoi ihmisille tulen, protukokit antoivat reseptinsä.

Muista kokeilla näitä erityisesti ensi kesän leireille. Raportoi tuloksista ja lähetä terveisesi kokeille ensi numeron Pandoran lipas -palstalla!

Paahdettu puutarha

Todistetusti suuri hitti loppujuhlassa! Väriensä takia näyttävä ja makujensa takia maistuva :)

Salaattijuuston voi vaihtaa esim Mö - salaattijuustokorvikkeeseen, jos haluaa ateriasta vegaanisen. Toimii hyvin loppujuhla-ateriana, jos annosmäärän tuplaa sekä tarjoilee esim. salaatin kera. Laajalti äitini (Laura Brownen) kehittämä, minun testaama ja todistama :)

n. 30 annosta. Vegaaninen.
2,5kg perunoita
1 kg bataattia
1 kg kesäkurpitsaa
1 kg punajuurta
0.5 kg paprikaa
0,5 kg palsternakkoja
0,5 kg sipuleita
5 kpl kokonaista valkosipulia
n. 800 g tofua
1 prk aurinkokuiv tomaatteja
400g fetaa tai salaattijuustoa

Muut ainekset:
- Oliiviöljyä ja etikkaa
- Kuivattuja yrttejä (esim. timjami, rosmariini, oregano)
- Suolaa, pippuria ja paprikajauhetta maun mukaan

VAIHE 1

- Kuori bataatit, sipulit, valkosipulinkynnet, palsternakat ja punajuuret
- Lohko perunat ja sipulit
- Puolita kesäkurpitsa pituussuunnassa (tai leikkaa 4 osaan) ja tee 1-2cm paksuisia viipaleita
- Leikkaa bataatit sormen paksuisiksi ranskalaisiksi / "chipseiksi"
- Kuutioi palsternakka, paprika, punajuuri
- Kuutioi tofu
- Jätä valkosipulinkynnet kokonaisiksi

VAIHE 2

- Yhdistä nämä esim. ämpäreissä niin, että joka satsissa on saman verran:
  - perunat
  - bataatti
  - punajuuret
  - kesäkurpitsa
  - paprika
  - palsternakka
  - sipulit
- Kaada ämpäriin vähän öljyä ja vielä vähemmän etikkaa, mausteeksi. (Tähän vaiheeseen saakka voi tehdä edellisenä iltana.)

VAIHE 3

- Kun olette valmiita paahdamaan vihannespeltejä, lämmitä uuni 220°C asteeseen.
- Kaada pellille sopivasti juuresseosta. Lisää suola, pippuri, paprikajauhe ja kuivatut yrtit - tässä vaiheessa voi vielä pöyhiä seosta pellillä hieman. Lisää myös tofut ja joitakin valkosipulinkynsiä. Ripottele päälle murenettua fetaa.
- Paista pellillisiä, kunnes kaikki vihannekset on käytetty. Noin 30-40 min uunissa.

Lähetänyt: Lukas Browne

Helppo ja herkullinen linssikasviskeitto

Usein Protussa törmää linssiosekeittoon, joka on mielestäni järkyttävän koskaan keksitty asia. "Mun lempiruoka on linssikeitto mut sellanen hyvä, ei sellanen soseutettu!" t. minä itse. Resepti on saanut alkunsa siitä, että oon joskus laittanut kattilaan ainesosia, kunnes näyttää hyvältä. Sitten oon toistanut saman monta kertaa ja lopulta arvioinut jotain määriä leirikokkausta varten ja muutaman leirin ja koulutuksen jälkeen päätyneet tähän. Tykkään kyllä vieläkin vaihdella mitä mausteita ja kasviksia käytän, joten rohkaisten teitäkin muokkaamaan reseptiä! Keitossa on vaikea epäonnistua, kun sitä voi aina maistaa kattilasta ja keksiä mikä on pielessä.

Tämä resepti sopii kaikessa helppoudessaan hyvin myös kaksinkertaisena massiiviseen Kesärinne-50hlö-kuolemasimulaatioon. Reseptistä jää usein vähän yli, joten erityisesti jos on monta, jotka eivät linseistä nauti ja on myös muita jämiä tarjolla, niin suosittelen tekemään 3/4-kokoisena.

Ainesosat:
(25 syöjälle)
- 1,2 kg kuivattuja punaisia linssejä
- 1,4 l kookosmaitoa (15-18% rasvapitoisuus)
- 1,6 kg tomaattimurskaa
- n. 2 l vettä
- 1 prk (285/145g) aurinkokuivattua tomaattia paloina öljyssä
- 500 g sipulia (suosittelen valmistaa pakastekuutiota)
- 5 pussia Apetitin puutarhurin kasvissekoitusta (tai 1,5 kg muita kasviksia)

- 3 rkl curryjauhetta
- 3 rkl meiran suolatonta broilerimausteseosta (tai 4-5 rkl suolallista)
- 2 rkl meiran chilimausteseosta
- reilu rkl inkivääriä
- 4 kasvisliemikuutiota

Mausteita voi hyvin muuttaa, tähän keittoon sopii monenlaiset mausteet! Pidän itse mausteseoksista koska niissä on usein mukana kaikki perusmausteet. Keitto on melko vähäsuolaista, koska en itse pidä suolasta ja

moni syö liikaa suolaa. Jos haluat, niin lisää suolaa suoraan keittoon tai laita pieni suolapurkki tarjolle (koska joku sitä kuitenkin pyytää).

Tarjoiluun:

- 100 g auringonkukansiemeniä
- 600 g raejuustoa
- 200 g paahdettua sipulirouhetta
- leipää ja päällisiä!

Valmistus:

45-60 min

1. Jos käytät tuoreita kasviksia, pilko ne pieniksi kuutioiksi.
2. Huuhtelee linssit isossa kulhossa kylmällä vedellä muutama kertaan.
3. Kuullota (paista) sipuleita hetki pannulla tai kattilan pohjalla. Pannulle voi kaataa öljyä aurinkokuivatuista tomaateista. Lisää sipuleiden joukkoon myös kaikki mausteet.
4. Laita kattilaan kaikki loput ainesosat ja vettä noin 2 litraa ja sekoita hyvin.
5. Lisää sipulit kattilaan.
6. Anna kiehua kevyesti n. 20 min. Kannattaa sekoitella hyvin alussa, ettei linssit pala pohjaan. Keittämisen aikana voi myös lisätä vettä, jos keitto näyttää kovin paksulta muhennokselta. Maista, että keitto on hyvää, ja lisää mausteita jos siltä tuntuu.
7. Valmista! Muista laittaa esille myös kaikki lisukkeet!

Lähetänyt: Viima Ryhänen

Seksipäivän porkkanakakku

Parasta kokkauksen antia on, kun pääsee taiteilemaan ja yllättämään leiriläiset! Tämä resepti toimii siihen aina <3

Itse oon tehnyt protuleirille kolminkertaisena (eli 30 annosta). Päälle voi koristella seksipäivä-aiheiset koristeet esim. sokerikuorrutuksesta, kanelista, fariinisokerista tai kaakaojauhosta!

Vegaaninen, gluteenittomassa vaihda jauhot gluteenittomaan jauhoseokseen.

n 10 annosta
2dl sulaa margariinia
2dl sokeria (fariinisokeria)
3dl (150g) raastettua porkkanaa
1,5 banaani
4dl vehnäjauhoja
2tl leivinjauhetta
vaniljasokeria ja kanelia

Kuorrute
1prk (450g) kaurajugurttia
0,5prk oatly kasvislevitettä
vaniljasokeria ja kanelia

Ohje:
1. Mittaa kaikki ainekset kulhoon, sekoita taikina tasaiseksi. Säätää 1/2 dl porkkanaraastetta koristeluun. Kaada taikina vuokaan.
2. Paista kakku uunin alaosassa 175 asteessa 40 - 45 min tai kunnes kypsä.
3. Anna kakun jäähtyä hiukan, ennen kuin kumoat sen.
4. Mittaa kulhoon kuorrutukseen tulevat gurtti, levite, vaniljasokeri ja kaneli. Sekoita ainekset keskenään. Levitä kuorrute hyvin jäähtyneen kakun päälle. Lisää halutessasi seksipäivän mukaiset koristeet porkkanaaraasteesta, fariinisokerista, kanelista, hillosta tai sillä hetkellä kaapista löytyivistä aineksista.

Muokattu versio
(<https://www.valio.fi/reseptit/helppo-porkkanakakku/>)

Lähettänyt: Miika Kaikkonen

Pesto-persikka-feta-pähkinäpasta

Resepti on peräisin jo yli vuosikymmenen takaa Timo Ikoselta - hän käytti reseptiä monesti ruokkiessaan Tampereen paikallisprotun aktiivejä aikanaan järjestetyissä ILL-tapahtumissa. Resepti voi olla vähän tässä vuosien varrella elänyt, mutta näin sen itse muistan ja näin sitä itse olen tehnyt nyt noin vuosikymmenen verran.

Resepti saattaa herättää epäilyksiä, mutta kerta toisensa jälkeen saatu palaute on ollut mitä mainiointa. Plus tämä on ihan luvattoman helppo tehdä sekä vegaanisesti että kasvisversiona ilman isoja muutoksia, jolloin vähän ohjetta skaalamalla tämä uppoaa kotiolojen lisäksi hienosti niin leiriolosuhteissa kuin koulutuksissa!

n. 4 annosta
190 g pestoa (Pesto alla Genovese tai vegaaninen basilikapesto)
250 g Gnocchi kuviopastaa
250 g cashewpähkinöitä
200-500 g persikanpuolikkaita sokeriliemessä (määrä riippuu omasta preferenssistä)
200 g salaattijuustokuutioita tai sen vegaanivastinetta

Ohje:
1. Laita riittävästi vettä kiehuaan pastaa varten jonkun verran liian isoon kattilaan (koko ruoka kootaan samaan kattilaan)
2. Pilko persikanpuolikkaat pienemmäksi, esim. noin peukalonpään kokoisiksi paloiksi
3. Kaada salaattijuustokuutiot siivilään "kuivumaan"
4. Kun vesi kiehuu, laita pasta keittymään
5. Pastan ollessa kypsä kaada mahdollinen ylimääräinen vesi pois
6. Kippaa pastan sekaan kattilaan kaikki raaka-aineet - pesto, pähkinät, persikka ja salaattijuusto
7. Sekoita huolellisesti yhdeksi massaksi
8. Tarjoile heti lämpimänä suoraan pastakattilassa

Lähettänyt: Nalle Saleva

Lämpimät voileivät - 70-luvun klassikko

Lauantain sauna-iltojen kunkku sopii myös leireille. Todella helppo ruoka, mutta vähän kallis, erityisesti, jos joudut käyttämään paljon vegaanista juustoraastetta ja vegeleikkeleitä. Voit tietysti käyttää vegeleikkeleiden sijaan esimerkiksi tofua (siivuttamalla hyvin ohueksi). Tee noin 3 leipää per syöjä. Ylijäämät voi antaa esim. tiimille yöpalaksi.

Ainekset:
- muutama pussi paahtoleipää (3 leipäpalaa per syöjä)
- oliiviöljyä
- ketsuppia
- valkosipulijauhetta
- leikkeleitä/tofua/tms
- kirsikkatomaatteja
- paprikoita
- juustoraastetta
- oreganoa

Ohje:
1. Laita uuni lämpenemään 225 asteeseen
2. Lado leivät uunipelleille
3. Lorauta leipien päälle oliiviöljyä ja levitä
4. Levitä leipien päälle ketsuppia ja ripottele reilusti valkosipulijauhetta
5. Lado leiville leikkeleet
6. Siivuta kirsikkatomaatit ja paprikat ohuiksi siivuiksi ja lada leiville. Mandoliini on todella hyödyllinen työkalu tässä vaiheessa.
7. Levitä juustoraaste leiville
8. Ripottele oreganoa päälle
9. Paista uunissa noin 5-7 minuuttia, kunnes juustoraaste on ruskistunut kauniisti. Vegaaninen juustoraaste ei ruskistu, joten sen kohdalla hyvä merkki on että leipien reunat ovat ruskistuneet.
10. Ota itsellesi ja kokkiparillesi muutama leipä sivuun ennen tarjoilua, sillä nämä häviävät nopeasti. Nauti kehuista, paistattele suosiossa.

Lähettänyt: Oskari Leikos

Peruna-purjokeitto sekä perunankuorilisuke

Tämä ruoka on hieman eksoottisempi, mutta helppo valmistaa. Sopii hyvin lounaaksi. Ja on muute ihan 6/5 makoisaa!

n. 6 annosta. Vegaaninen.

Keitto:
- 3 isoa, jauhoista perunaa (noin 400 g)
- 2 isoa purjoo
- 12 dl vettä
- 1,5 kasvisliemikuutiota
- 1,5 prk. vegaanista sulatejuustoa tai juusoista ruokakermaa (noin 375 g)
- rohkeasti mustapippuria

Lisuke:
- perunoiden kuoret
- 1,5 rkl. margariinia
- suolaa ja rohkeasti mustapippuria

Ohje:
1. Pese perunat (jos on tarve) ja purjot halkaistuna. Kuori perunat, mutta säästä kuoret. Paloittele perunat ja purjot.
2. Lisää kattilaan perunat, purjot, vesi ja liemikuutiot. Keitä, kunnes perunat ovat kypsiä (kun pystyt lävistämään perunan haarukalla helposti)
3. Nosta keitto liedeltä, ja soseuta se sauvasekoittimella tai blenderillä. Laita keitto takaisin liedelle.
4. Lisää sulatejuusto tai ruokakerma samalla sekoittaen. Keitä, kunnes keitto kiehuu samalla sekoittaen ja lisäten sopivasti suolaa ja mustapippuria.
5. Kun keitto on kiehunut, nosta se pois liedeltä ja peitä kattila kannella.
6. Keiton jäähtyessä voit valmistaa perunankuori-lisukkeen. Ota perunankuoret, ja sekoita margariini niiden sekaan. Lisää suolaa ja mustapippuria. Paahda uunissa (noin 250 astetta, 4 min.) tai paista pannulla, kunnes kuoret ovat rapeita.
7. Tarjoile keitto. Voit laittaa perunankuoret esim. kulhoon keiton viereen, josta ruokailijat voivat lisätä niitä keiton sekaan haluamansa määrän.

Muokattu Valion reseptistä. Alkuperäinen resepti:
<https://www.valio.fi/reseptit/purjo-perunasosekeitto/>

Lähettänyt: Lauri Pajukangas

PANDORAN LIPAS

Zeus kutsui koolle muut jumalat ja muovasi savesta nuken, josta tuli ensimmäinen ihmisen nainen, ja joka sai nimekseen Pandora. Jumalat antoivat hänelle paljon kauneutta mutta viettelevän ja valheellisen luonteen.

...

Zeus kuiskutti Pandoran korvaan, että tämän piti kurkistaa ruukkuun, johon oli ankarasti kielletty kajoamasta. Pandora oli utelias kuten ihmiset ovat, ja avasi ruukun. Mutta ruukusta pääsivät irti kaikki pahat, vastoinkäymiset ja vaivat maailmaan. Kun Pandora hädissään sulki ruukun, jäi sen pohjalle enää Toivo, joka odottaa ensin mitä tapahtuu eikä siksi ehtinyt muiden mukana ruukusta ulos.

- Prometheus-myytti (Ohjusten oppaassa, Jaana Vuori 2009)

Mitä Pandoran lippaaseen siis jäi?

Pyysimme protuja lähettämään lippaaseen terveisiä, vitsejä, runoja, tarinoita, tunnelmakuvia, taidetta, meemejä, niksejä ja vinkkejä sekä mitä tahansa muuta.

Emme voineet valitettavasti tilanpuutteen vuoksi julkaista kaikkea meille lähetettyä!

"Muistutus" -Syksy Haaga

Kunnia Atomille!!

- Tämä Ei Ole Kultti

Muistakaa katsella tähtiä ja ihmetellä maailmaa
-Pohtija

KÄYTETTYJEN KASVISLIEMIKUUTOIDEN MÄÄRÄ/KOKKAUS:

- 50:15H
- N. 16
- 6
- 9

-(PORKKANALIEMESSÄ?)

miten sulla ei olisi mitään sanottavaa kun luot lumen pinnasta jälkiä kulkureittejä ja bussikuskit tervehtivät toisiaan minkä värisiä lehtiä näit eilen? ydin ihanteet ja halut kapina ja vastarinta täydennä adjektiiveilla ja uusilla verbeillä mita voit tarjota? miten sulla ei olisi mitään sanottavaa kun kurdeja tapetaan

-Devon Eclia

kirje protuaktiiveille:

kiitos kun olette, kiitos kun teette. protu elää teidän ansiosta. protu on vapaaehtoiset. teillä on merkitystä, on todella. joka vuosi uudet nuoret saa leireiltä jotain, tietysti kipinöitä ajatteluun, mutta ennen kaikkea turvapaikan. pitääkö se mielessä. pitääkö myös taukoja, muistakaa levätä. älkää polttako itsenne loppuun. nähkää toisenne. olkaa leiriläisille se, mitä olisitte kaivanneet viisiostavuotiaina. syökää proturuokaa, kuunnelkaa iltasatuja. muistakaa ottaa leireille tarpeeksi irtokarkkeja ja muistakaa, että vapaaehtoistyön kuuluu olla hauskaa. olette toivoa, olette tärkeitä.

- riimi

Oletko aina haaveillut, että voisit elää tulevaisuudessa? Jaostotoiminnassa se onnistuu, kun helmikuussa on jo kokous vuoden 2027 aikatauluista! 😊 Mutta aikuistenoikeesti fiilaan kyl jaostoissa sitä et ennakoidaan huolella ja toiminta on järjestelmällistä

- aikamatkustusta

Pro tip iltapalsuun: kuminauha(t). Se on täydellinen asia räpelöidä ilman että se vie keskittymistä täysin, ei kuulu kauheesti ääntä, ei vie paljoa tilaa, halpa ja kaiken tämän lisäksi niistä voi mahdollisesti olla hyötyä muutenkin leirillä. Kannattaa ottaa kesällä mukaan leirille!

- Tuomas E:

Haluan kiittää koulutusjaostoa ja kaikkia muita Protun jaostoja ja vapaaehtoisia, jotka ovat tehneet työtä pari viime vuotta koulutus uudistuksen parissa. Vapaaehtoistyön määrä sitä varten on käsittämätön, ja vaikka parannettavaa on toki yhä, uudistus on onnistunut hyvin huomioon ottaen sen koon ja faktan, että Protu pyörii vapaaehtoisvoimin

- Kunnioitustajaostolaisille

Vaikka nyt tuntuukin ikävältä, niin muista, että aina tulee toukokuu <3

- H

toivon koko sydämestäni, että emskulle käy lopulta hyvin <3

- robin_tarina_yksi_fani

Mikä on Röllin nettisivujen osoite? Rolli.fi/liikaistenvarpaitteni

- Vellu

Koulutuspaketin sisältö mahtuu just sopivasti cabin-kokoiseen perässä vedettävään lentolaukkuun. Do what you will with this information.

- Lappis

Oon ettiny jonkun aikaa yhtä meemivideota, mutta en suostu löytämään sitä!? Siinä on tyyliin suomenruotsalainen pariskunta (mun muistikuvien mukaan ne puhuu sekä suomea että ruotsia) ja niitä pränkätään sillee että niiden pihalle laitetaan aidon näkönen majava/piisami patsas. Ne on ihan freaked out ja sanoo kaikkee "vad i helveten" ja muuta... Tää on siis joku alle minuutin klippi, ehkä jostain tv-ohjelmasta en tiedä. Jos sä tiedät, niin plis laita linkki seuraavan lehden Pandoran lippaaseen!!!

-en koskaan muista tallentaa mitään hauskoja klippejä, ja sit kukaan ei tajua mun viittauksia enkä voi antaa niille kontekstia

Toim. huom. Toimitus löysi kyseisen videon ja repostasi sen Instagram-tilillään @protulehti (PS. käy seuraamassa!)

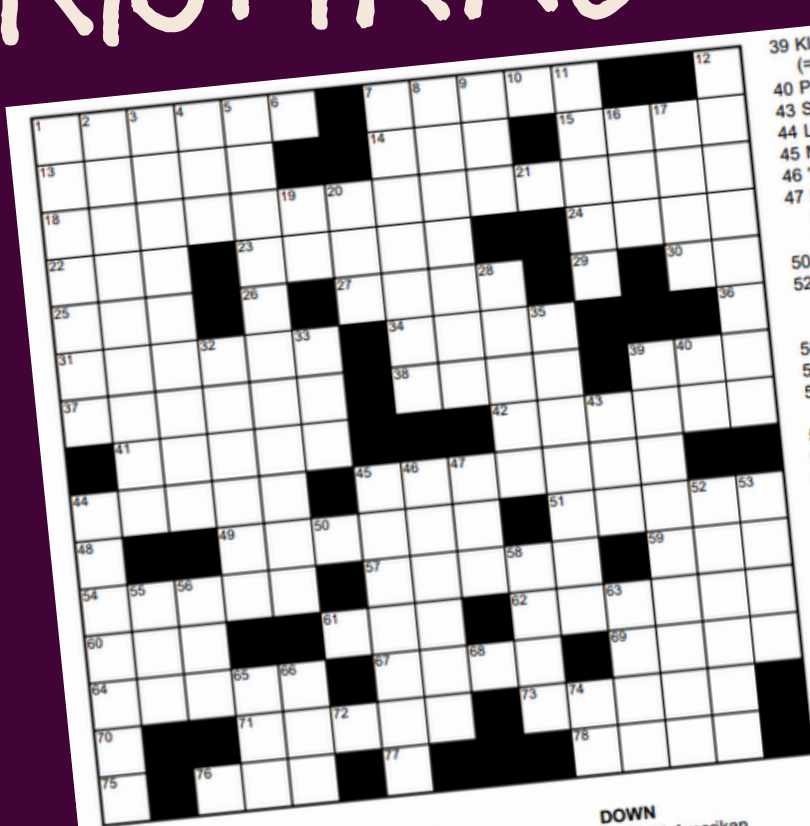
#saukkoja -Maile

Terveiset Kaustisen paiksulle (kaikille jotka on sielä wappi-ryhmässä). Millonka järjestethän seuraava paiksu? Isselä tulee reissattua sinne päin aina lomilla, mutta nähtyä lähinnä vanhempaa väkiä, nii olis kiva välillä hengata omanki ikäsen väen kans. Jos järjestethän paiksu kesälomalla, esimerkiksi vestivaalien aikhan, nii minä luphan tulla ainaki paikalle!

- wannabe-keskipohjalainen

RISTIKKO

- 39 Kikkausalusta -t (=kaksi eläintä)
40 Pacino tai Capone
43 Sumu
44 Lapset tai perunat
45 Miettinen slangilla
46 "Veir"
47 Huudahdukset, tai ruotsalainen numero väärinpäin
50 (blank clue)
52 Hedelmä, jonka nimi on lähes kaikilla kielillä sama
53 Patun kaveri
55 -aukko
56 Gandalfin näyttelijä McKellen
58 ABC:n maskottiapina
61 (blank clue)
63 Kylpylät
65 Uhma
66 ___ Diego tai ___ Francisco
68 (blank clue)
72 (blank clue)
74 U- tai V-
76 (blank clue)

ACROSS

- 1 Klassisessa kysymyksessä tässä on ovi
7 Ei tapa
12 (blank clue)
13 Auttaa
14 -lokero
15 Mäyrä -5.
18 Olet kenties käynyt tämän kun tätä lehteä luet
22 Voi muuttua AIDSiksi
23 67 tai chicken jockey
24 Mr., myös palkokasvi englanniksi
25 Piikki
26 (blank clue)
27 Atomi
29 (blank clue)
30 Andersson
31 Tahra
34 Rahayksikkö
36 (blank clue)
37 Häpeä
38 Vastaan
39 Museo, tai liha englanniksi
41 Usva

- 42 Ohitteli
44 Kisujen sanomia
45 Lopetus
48 (blank clue)
49 Rannalla
51 Nuorisio 'farmaa' näitä
54 Muna-
57 ___ Drama Island
59 Pieni määrä tai Mikkola
60 Toista vuotta vetämässä leiriä
61 Risto R-
62 Menevät sekaisin kun hämmenny
64 Miehen nimi, anagrammi sanasta sulin
67 -takaisin
69 Miehen nimi, tai keittiöväline -N
70 (blank clue)
71 Kala, joka alkaa toisella kalalla
73 Haukkua
75 (blank clue)
76 Ruotsin pronomini
77 (blank clue)
78 Kuva

DOWN

- 1 Etelä-Amerikan eteläisin kohta
2 Oranssi hedelmä
3 Muokkaus
4 (blank clue)
5 Linssikeittoon maun tuomiseksi
6 (blank clue)
7 Seksuaalisuus, ympäristö ja päihteet
8 Timantti on tällainen?
9 Neg vastakohta
10 (blank clue)
11 Alkueläin
12 Leiripaikka, jossa himutaan?
16 Meinaus
17 Vuoristo
19 Pronomini
20 (blank clue)
21 (blank clue)
28 -valli
32 Söpöys
33 Miehen nimi, tai Euroopan avaruusjärjestö
35 Mariskoolin valmistaja

YHTEYSTIEDOT

Toimisto
protu@protu.fi

Hallitus
hallitus@protu.fi

Aktiivirekrytointiryhmä
aktiivirekryt@protu.fi

Häirintäyhdyshenkilöt
hairintailmoitus@protu.fi

Jatkoleirijaosto
jatkoleiri@protu.fi

Kansainvälinen jaosto
kv@protu.fi

Kokkijaosto
kokkijaosto@protu.fi

Koulutusjaosto
koulutus@protu.fi

Paikallisjaosto
paikallis@protu.fi

Rekrytointiryhmä
rekry@protu.fi

Svenskagruppen
svenska@protu.fi

Tapahtumajaosto
tapahtuma@protu.fi

Tiedotusjaosto
tiedotus@protu.fi

Työvaliokunta
tvk@protu.fi

Varainhankintaryhmä
varainhankinta@protu.fi

Verkkopalvelujaosto
www@protu.fi

Protu-lehti on Prometheus-leirin tuki ry:n jäsenlehti. Kirjoitamme siitä, mikä protuja kiinnostaa juuri nyt. Lehti on yhdistyksen tavoin puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton. Pyrimme julkaisemaan kaksi verkkonumeron ja syksyllä paperinumeron, joka postitetaan jäsenten kotiin.

Lisätietoa: www.lehti.protu.fi

Oikaisut, juttuehdotukset ja muut yhteydenotot:
lehti@protu.fi

Suora yhteys päätoimittajaan ja toimitussihteriin:
päätoimittaja@protu.fi

PROTU -LEHTI

